

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۳۰ دقیقه

نام آزمون: ریاضی هشتم فصل نهم تستی

تاریخ آزمون:

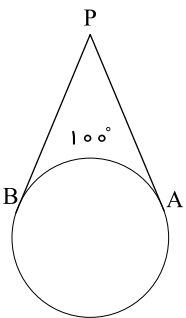
۱ اگر یک خط و دایره ..... نقطهٔ مشترک داشته باشند، خط بر دایره مماس است.

- بی‌شمار ۱)   ۲) ۲   ۳) یک   ۴) صفر

۲ از یک نقطهٔ خارج از دایره حداکثر ..... خط مماس می‌توان بر دایره رسم کرد.

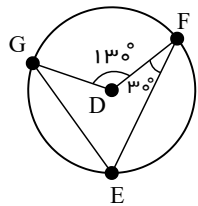
- ۲) ۳   ۳) ۳   ۴) بی‌شمار

۳ اگر در شکل زیر $\overline{PA}$ و $\overline{PB}$ دو مماس بر دایره باشند، $\hat{P}$ چند درجه است؟

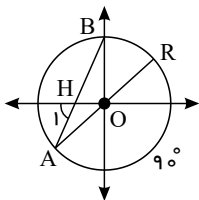
- ۱) ۸۰   ۲) ۴۵   ۳) ۱۰۰   ۴) ۹۰

۴ در شکل مقابل، عمود منصف‌های پاره‌خط EF و EG در نقطهٔ D همدیگر را قطع می‌کنند. زاویهٔ $\hat{DGE}$ کدام است؟

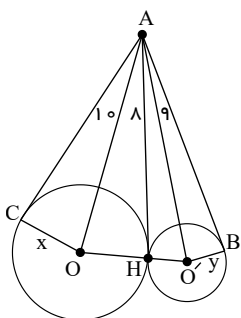
- ۱) ۳۵   ۲) ۷۰   ۳) ۱۱۰   ۴) ۱۲۰

۵ مختصات $R = \begin{bmatrix} +۷ \\ +۷ \end{bmatrix}$ می‌باشد و O مرکز دایره می‌باشد. اندازهٔ زاویهٔ $\hat{H}_1$ چند درجه است؟

- ۱) ۴۵   ۲) ۲۲٫۵   ۳) ۶۷٫۵   ۴) ۷۰

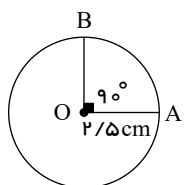
۶ در شکل مقابل پاره‌خط‌های AB و AC بر دایره مماس می‌باشند. طول پاره‌خط $\overline{BO'}$ و $\overline{CO'}$ به ترتیب کدام گزینه است؟

$(OA = 10, O'A = 9, AH = 8)$

- ۱) $6\sqrt{17}$ ۲) $\sqrt{13.5}$ ۳) $5\sqrt{13}$ ۴) $\sqrt{17.6}$

۷ در هر شکل طول کمان AB تقریباً چند سانتی‌متر است؟ ($\pi \approx 3,14$)

- ۱) ۱۵٫۷   ۲) ۳٫۹۲   ۳) ۱۲   ۴) ۱۵٫۱۵

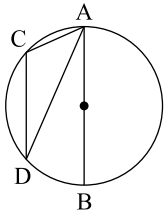
۸ بیشترین فاصله یک نقطه M از دایره $\frac{19}{3}$ سانتی متر است و فاصله نقطه M تا مرکز دایره ۴ سانتی متر است. مماس آن دایره از نقطه چه قدر است؟

۱۰ (۴)

۱ (۳)

۳, ۱۲ (۲)

۷ (۱)

۹ در دایره‌ای به قطر AB وتر CD را موازی AB رسم کرده‌ایم، اندازه $\widehat{ACD} - \widehat{ADC}$ برابر است با:

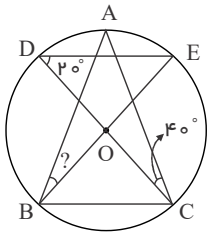
۴۵° (۲)

۶۰° (۱)

۹۰° (۴)

۳۰° (۳)

۱۰ در دایره مقابل اگر O مرکز دایره و BE و CD قطرهای دایره باشند و $\widehat{ACD} = 40^\circ$ آنگاه زاویه $\widehat{ABE}$ کدام است؟

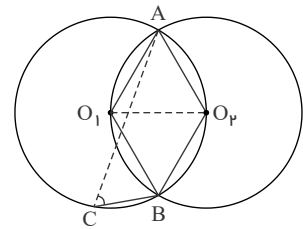
۳۰° (۲)

۶۰° (۱)

۸۰° (۴)

۴۰° (۳)

۱۱ در شکل زیر اندازه $\widehat{C}$ چند درجه است؟ (شعاع هر دو دایره R است.)

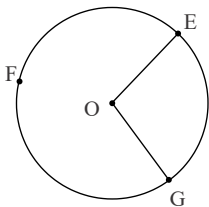
۶۰ (۱)

۴۵ (۲)

۳۰ (۳)

۲۷۰ (۴)

۱۲ در شکل روبه‌رو، اگر E و G را به F وصل کنیم، $\widehat{EOG} = 100^\circ$ و زاویه به وجود آمده $\widehat{FEO} = 30^\circ$ باشد، $\widehat{FGO}$ چقدر است؟

۲۰ (۲)

۳۰ (۱)

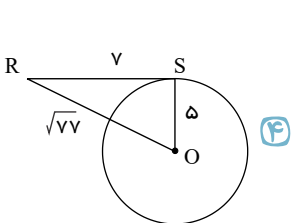
۶۰ (۴)

۵۰ (۳)

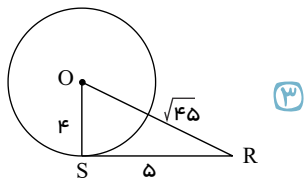
۱۳ دایره‌ای به قطر ۱۴ سانتی متر می‌باشد، نقطه D در ۸ سانتی متری مرکز دایره قرار دارد، وضعیت نقطه و دایره چگونه است؟

۱ نقطه D خارج دایره است. ۲ نقطه D داخل دایره است. ۳ نقطه D روی دایره است. ۴ نتیجه‌ای نمی‌توان گرفت.

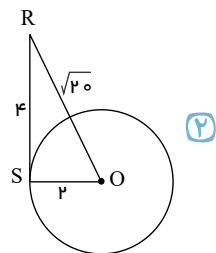
۱۴ در کدام گزینه پاره خط RS بر دایره مماس است؟

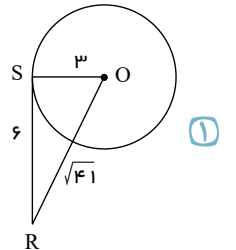
(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

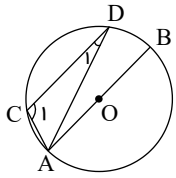
۱۵ طول یک کمان یک هشتم محیط دایره است. اندازه کمان متناظر چند درجه است؟

۴۵° (۴)

۹۰° (۳)

۶۰° (۲)

۳۶° (۱)

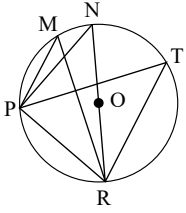
۱۶ اگر در دایره روبرو AB قطر دایره و با وتر DC موازی باشد مقدار $D_1 + C_1$ بر حسب کمان $\widehat{AC}$ کدام است؟

$\widehat{AC} + 90^\circ$ (۲)

90° (۱)

$90^\circ + 2\widehat{AC}$ (۴)

$90^\circ - \widehat{AC}$ (۳)

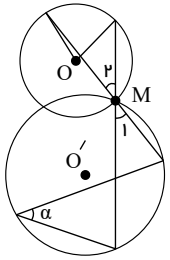
۱۷ در شکل مقابل کمان $\widehat{PR}$ ، $\frac{1}{5}$ دایره است. حاصل $\widehat{M} + \widehat{N} + \widehat{T}$ چقدر است؟

۱۱۲ (۲)

۱۱۴ (۱)

۱۰۸ (۴)

۱۱۰ (۳)

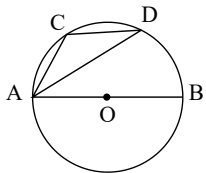
۱۸ در شکل مقابل مقدار α چند درجه است؟ $\widehat{O} = 60^\circ$

30° (۲)

60° (۱)

15° (۴)

45° (۳)

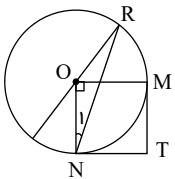
۱۹ در دایره‌ای به قطر $\overline{AB}$ ، وتر $\overline{CD}$ را موازی $\overline{AB}$ رسم کرده‌ایم. به طوری که $\widehat{CD} = 40^\circ$ ، انداز $\widehat{ACD}$ برابر است با:

100° (۲)

120° (۱)

135° (۴)

125° (۳)

۲۰ در شکل مقابل چهارضلعی $MNTN$ مربع و $\widehat{RM} = 45^\circ$ می‌باشد. اندازه زاویه $\widehat{N}$ چقدر است؟

25° (۲)

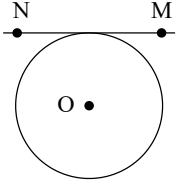
40° (۱)

50° (۴)

$22,5^\circ$ (۳)

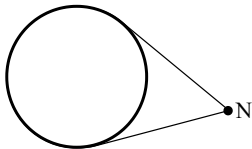
پاسخنامه تشریحی

۱ اگر یک خط بر دایره مماس باشد دارای یک نقطه مشترک هستند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

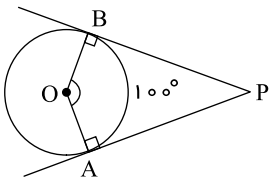

۲ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

از یک نقطه خارج از دایره حداکثر ۲ خط مماس مانند شکل زیر می توان بر دایره رسم کرد.

۳ نکته: هر گاه دو ضلع زاویه ای بر یک دایره مماس باشد در محل مماس بر شعاع عمود هستند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

$\widehat{O} = \widehat{BC} = 90^\circ$ زاویه مرکزی است

مجموع زوایای داخلی چهارضلعی برابر 360° است پس داریم:

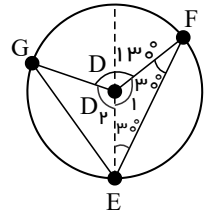
$$AOBP: \widehat{O} - \widehat{A} + \widehat{B} + \widehat{P} = 360^\circ \Rightarrow 100^\circ + 90^\circ + 90^\circ + \widehat{P} = 360^\circ \Rightarrow \widehat{P} = 80^\circ$$

۴ نکته: نقطه برخورد عمود منصف های دو وتر دلخواه از هر دایره، مرکز آن دایره است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

D مرکز دایره است.

$$\triangle DFE: \widehat{F} = \widehat{DEF} = 30^\circ \quad \widehat{D}_1 = 180 - (2 \times 30^\circ) = 120^\circ$$

$$D_2 + \widehat{D}_1 + 130^\circ = 360^\circ \rightarrow D_2 = 360^\circ - 250^\circ = 110^\circ$$

$$GED: \widehat{E} = \widehat{G} \rightarrow \widehat{E} + \widehat{G} + \widehat{D}_2 - 180^\circ \Rightarrow \widehat{E} + \widehat{G} = 180^\circ - 110^\circ = 70^\circ \rightarrow \widehat{E} = \widehat{G} = \frac{70^\circ}{2} = 35^\circ$$

$$DGE = 35^\circ$$

۵ نکته R روی نیمساز ناحیه اول قرار دارد، پس: $\widehat{BOR} = 45^\circ$ هم چنین زاویه $\widehat{HOA} = 45^\circ$ است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

$$\widehat{BR} = 45^\circ \Rightarrow \text{محابی } A = \frac{\widehat{BR}}{2} = \frac{45^\circ}{2} = 22,5^\circ$$

$\Rightarrow \widehat{OHA}$ خارجی H_1

$$H_1 = 22,5^\circ + 45^\circ = 67,5^\circ$$

۶ ۱ ۲ ۳ ۴ ۵

نکته: خط مماس در نقطه تماس با شعاع دایره در آن نقطه زاویه قائمه می سازد.

شعاع دایره $O'H = O'B = y$

شعاع دایره $OH = OC = x$

$$\triangle O'HA \xrightarrow[\text{رابطه فیثاغورس}]{\text{قائم الزاویه است}} AO'^2 = O'H^2 + AH^2 \Rightarrow x^2 + y^2 = 9^2 \rightarrow y^2 = 81 - 64 = 17 \rightarrow y = \overline{BO'} = \sqrt{17}$$

قلم الزاویه است
رابطه فیثاغورس

$$\triangle OAH \rightarrow AO^2 = OH^2 + AH^2 \rightarrow 1^2 + x^2 = 10^2 \rightarrow x^2 = 100 - 64 = 36 \rightarrow x = \overline{CO} = \sqrt{36} = 6$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۷

رابطه فوق برقرار است:

طول کمان = اندازه کمان

$$\frac{360}{360} = \frac{15,7}{\text{محیط دایره}}, \text{ محیط دایره: } 2\pi r = 2 \times 3,14 \times 2,5 = 15,7$$

کمان AB روبروی زاویه مرکزی ۹۰ درجه است پس اندازه آن ۹۰ درجه است. با توجه به رابطه فوق و مقدار محیط دایره:

$$\frac{90}{360} = \frac{x}{15,7} \rightarrow x = 3,92 \text{ cm}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۸

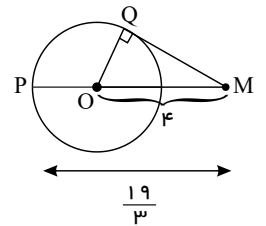
با توجه به شکل زیر داریم:

$$R = \overline{OP} = \overline{PM} - \overline{MO} = \frac{19}{3} - 4 = \frac{7}{3} = 2,5$$

$$\triangle OQM : OM^2 = OQ^2 + QM^2$$

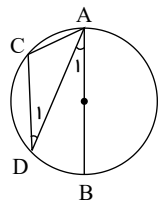
$$4^2 = (2,5)^2 + (QM)^2 \rightarrow (QM)^2 = 9,75$$

$$QM = 3,12$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۹

$$\text{مورب } AD \parallel \overline{CD} \parallel \overline{AB} \rightarrow \widehat{D}_1 = \widehat{A}_1 \rightarrow \widehat{AC} = \widehat{BD}$$

$$\widehat{ACD} = \frac{\widehat{ABD}}{2} = \frac{\widehat{AB} + \widehat{BD}}{2} = \frac{180^\circ + \widehat{BD}}{2}$$

$$\widehat{ADC} = \frac{\widehat{AC}}{2} = \frac{\widehat{BD}}{2}$$

$$\rightarrow \widehat{ACD} - \widehat{ADC} = \frac{180^\circ + \widehat{BD}}{2} - \frac{\widehat{BD}}{2} = \frac{180^\circ}{2} = 90^\circ$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰

$$\text{زاویه محاطی } \widehat{ACD} \Rightarrow \widehat{DA} = 40^\circ \times 2 = 80^\circ$$

$$\text{زاویه محاطی } \widehat{EDC} \Rightarrow \widehat{EC} = 20^\circ \times 2 = 40^\circ$$

$$\widehat{AD} + \widehat{AE} + \widehat{EC} = 180^\circ$$

$$80^\circ + \widehat{AE} + 40^\circ = 180^\circ \Rightarrow \widehat{AE} = 60^\circ$$

$$\text{زاویه محاطی } \widehat{ABE} \Rightarrow \widehat{AE} = \frac{60^\circ}{2} = 30^\circ$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱ پس چهارضلعی AO_1BO_2 از دو مثلث متساوی الاضلاع به اضلاع R تشکیل شده است.

$$\widehat{AO_1B} = 60^\circ + 60^\circ = 120^\circ \xrightarrow{\text{زاویه مرکزی}} \widehat{AO_2B} = 120^\circ$$

$$\text{زاویه محاطی } \widehat{C} = \frac{\widehat{AO_2B}}{2} = \frac{120^\circ}{2} = 60^\circ$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲ اگر از O به F خط وصل کنیم: زاویه مرکزی $\widehat{EOG}$ و زاویه محاطی $\widehat{EFG}$ است و روبروی یک کمان هستند پس داریم:

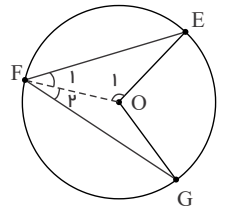

$$\triangle EOF : \hat{E} = \hat{F}_1 = 30^\circ$$

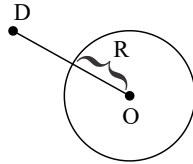
$$\text{زاویه مرکزی } \rightarrow \hat{EOG} = \hat{EG} = 100^\circ \rightarrow \text{زاویه محاطی } \hat{F} = \frac{\hat{EG}}{2} = \frac{100^\circ}{2} = 50^\circ$$

$$\hat{F} = \hat{F}_1 + \hat{F}_2 \rightarrow 50^\circ = 30^\circ + \hat{F}_2 \rightarrow \hat{F}_2 = 20^\circ$$

$$\triangle FOG : \hat{F}_2 = \hat{G} = 20^\circ$$

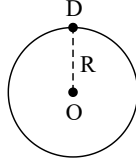

نکته: نقطه و دایره، دارای سه حالت می‌باشند که عبارت‌اند از: (O مرکز دایره است). 1 2 3 4 13

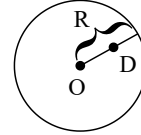
$$\overline{OD} > R$$

نقطه خارج دایره است.

$$\overline{OD} = R$$

نقطه روی دایره است.

$$\overline{OD} < R$$

نقطه داخل دایره است.

$$\text{قطر} = 2R \Rightarrow 14 = 2R \Rightarrow R = 7 \text{ cm}$$

$$\overline{OD} = 8 \text{ cm} \quad \overline{OD} = 8 > R = 7 \rightarrow \text{نقطه خارج دایره است}$$

زمانی که پاره خط RS بر دایره‌ای مماس باشد، در محل تماس (نقطه S) شعاع زاویه 90° ایجاد می‌کند. مثلث ایجاد شده RSO قائم‌الزاویه خواهد بود و رابطه فیثاغورس در آن صدق خواهد کرد. بنابراین تنها در گزینه ۲ رابطه فیثاغورس برقرار است. 1 2 3 4 14

$$\overline{RS}^2 + \overline{SO}^2 = \overline{RO}^2 \Rightarrow 4^2 + 2^2 = (\sqrt{20})^2 \Rightarrow 16 + 4 = 20 \quad \checkmark$$

طول کمان یک هشتم محیط دایره است پس اندازه آن هم یک هشتم 360° است. 1 2 3 4 15

$$\frac{\text{طول کمان}}{\text{محیط دایره}} = \frac{\text{اندازه کمان}}{360^\circ}$$

$$\text{اندازه کمان} = \frac{360^\circ}{8} = 45^\circ$$

نکته: کمان‌های محصور بین دو خط موازی با هم برابرند. 1 2 3 4 16

$$\Rightarrow \widehat{DB} = \widehat{AC}$$

زاویه $\hat{D}_1$ محاطی است پس داریم:

$$\hat{D}_1 = \frac{\widehat{AC}}{2}$$

هم‌چنین زاویه $\hat{C}_1$ محاطی و روبروی کمان $\widehat{ABD}$ است.

$$\hat{C}_1 = \frac{\widehat{DB} + 180^\circ}{2} \xrightarrow{\widehat{AC} = \widehat{BD}} \hat{C}_1 = \frac{\widehat{AC} + 180^\circ}{2}$$

$$\hat{D}_1 + \hat{C}_1 = \frac{\widehat{AC}}{2} + \frac{\widehat{AC} + 180^\circ}{2} = \frac{2\widehat{AC} + 180^\circ}{2} = \widehat{AC} + 90^\circ$$

1 2 3 4 17

$$\widehat{PR} = \frac{360^\circ}{5} = 72^\circ$$

$$\hat{T} = \hat{N} = \hat{M} = \frac{\widehat{PR}}{2} = \frac{72^\circ}{2} = 36^\circ$$

هر سه زاویه $\hat{M}$ ، $\hat{N}$ و $\hat{T}$ روبروی کمان $\widehat{PR}$ است زوایای محاطی مقابل یک کمان مشترک با هم مساوی‌اند.

$$\hat{T} + \hat{N} + \hat{M} = 36^\circ + 36^\circ + 36^\circ = 108^\circ$$

ابتدا با استفاده از زاویه مرکزی O ، کمان $\widehat{AB}$ را به دست می‌آوریم پس با استفاده از کمان $\widehat{AB}$ زاویه $\hat{M}_2$ و با توجه به مقابل به رأس بودن زاویه $\hat{M}_1$ را به دست می‌آوریم. 1 2 3 4 18

$$\hat{O} = 60^\circ \Rightarrow \widehat{AB} = 60^\circ \rightarrow \hat{M}_2 = \frac{\widehat{AB}}{2} = \frac{60^\circ}{2} = 30^\circ$$

$$\widehat{M}_1 = \widehat{M}_2 = 30^\circ \rightarrow \alpha = \widehat{M}_1 = 30^\circ$$

$\hat{M}_1 = \alpha$ چون هر دو زاویه محاطی مقابل یک کمان مشترک هستند.

کمان‌های بین دو خط موازی با هم برابرند هم‌چنین زاویه محاطی $\widehat{ACD}$ روبروی کمان $\widehat{ABD}$ است. 1 2 3 4 19

$$CD \parallel AB \rightarrow \widehat{AC} = \widehat{BD} \rightarrow \widehat{AC} + \widehat{CD} + \widehat{DB} = 180^\circ$$

$$\rightarrow \widehat{AC} + \widehat{DB} + 40^\circ = 180^\circ \xrightarrow{\widehat{AC} = \widehat{DB}} 2\widehat{AC} = 140^\circ \rightarrow \widehat{AC} = 70^\circ$$

$$\rightarrow \widehat{DB} = 70^\circ, \widehat{ACD} = \frac{\widehat{ABD}}{2} = \frac{180^\circ + 70^\circ}{2} = \frac{250^\circ}{2} = 125^\circ$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۲۰

$$\widehat{O}_1 = \widehat{RM} = 45^\circ, \widehat{RON} = \widehat{O}_1 + 90^\circ = 45^\circ + 90^\circ = 135^\circ$$

چون $\overline{OR} = \overline{NO}$ (شعاع دایره) پس مثلث ON_1R متساوی الساقین است پس:

$$\widehat{N}_1 = \widehat{R} \rightarrow \widehat{R} + \widehat{N}_1 + \widehat{RON}_1 = 180^\circ \rightarrow 2\widehat{N}_1 + 135^\circ = 180^\circ \rightarrow 2\widehat{N}_1 = 45^\circ \rightarrow \widehat{N}_1 = 22,5^\circ$$

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴